

ZAKRES ZADAŃ PIELEŃNIARKI PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ I POŁOŻNEJ PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

CZĘŚĆ I

1. Pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej, zwana dalej „pielęgniarką POZ”, i położna podstawowej opieki zdrowotnej, zwana dalej „położną POZ”, planuje i realizuje kompleksową opiekę pielęgniarską, opiekę położniczo-neonatologiczno-ginekologiczną nad świadczeniobiorcą w miejscu zamieszkania i nauki, z uwzględnieniem miejsca wykonywania świadczenia, w zakresie:

- 1) promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
- 2) świadczeń pielęgnacyjnych;
- 3) świadczeń diagnostycznych;
- 4) świadczeń leczniczych;
- 5) świadczeń rehabilitacyjnych.

CZĘŚĆ II

A. Zakres zadań pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej

1. Pielęgniarka POZ planuje i realizuje kompleksową opiekę pielęgniarską w zakresie posiadanych kompetencji nad osobą, rodziną, społecznością w środowisku zamieszkania, z uwzględnieniem miejsca udzielenia świadczenia, obejmując opieką:

- 1) zdrowych i chorych niezależnie od płci i wieku, z wyłączeniem noworodka i niemowlęcia do drugiego miesiąca życia;
- 2) osoby niepełnosprawne.

2. W ramach udzielania świadczeń opieki zdrowotnej pielęgniarka POZ współpracuje z:

- 1) lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, zwanym dalej „lekarzem POZ”;
- 2) pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania lub higienistką szkolną;
- 3) położną POZ;
- 4) pielęgniarką opieki długoterminowej domowej;
- 5) innymi świadczeniodawcami zgodnie z potrzebami podopiecznych;
- 6) przedstawicielami organizacji i instytucji działających na rzecz zdrowia;
- 7) rodziną lub opiekunami świadczeniobiorcy.

3. Świadczenia w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób obejmują:

- 1) rozpoznawanie, ocenę i zapobieganie zagrożeniom zdrowotnym u świadczeniobiorców;
- 2) rozpoznawanie potrzeb pielęgnacyjnych i problemów zdrowotnych świadczeniobiorców;
- 3) prowadzenie edukacji zdrowotnej;
- 4) prowadzenie poradnictwa w zakresie zdrowego stylu życia;
- 5) monitorowanie rozwoju dziecka;
- 6) realizację programów zdrowotnych, programów polityki zdrowotnej i profilaktyki chorób;
- 7) prowadzenie działań profilaktycznych u świadczeniobiorców z grup ryzyka zdrowotnego;
- 8) organizację grup wsparcia;
- 9) profilaktykę chorób wieku rozwojowego;
- 10) edukację w zakresie obowiązkowych szczepień ochronnych oraz informacje o szczepieniach zalecanych.

7. Świadczenia rehabilitacyjne obejmują:

- 1) rehabilitację przyłóżkową w celu zapobiegania powikłaniom wynikającym z procesu chorobowego i długotrwałego unieruchomienia;
- 2) usprawnianie ruchowe;
- 3) drenaż ułożeniowy, prowadzenie gimnastyki oddechowej;
- 4) ćwiczenia ogólnousprawniające;
- 5) ułożenie i przemieszczanie chorego w łóżku.

8. Pielęgniarka POZ środowiska nauczania i wychowania planuje i realizuje opiekę pielęgniacyjną nad świadczeniobiorcami na terenie szkoły lub w placówce, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.), w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki.

B. Zakres zadań położnej podstawowej opieki zdrowotnej

1. Położna POZ w zakresie posiadanych kompetencji realizuje kompleksową pielęgniacyjną opiekę położniczo-neonatologiczno-ginekologiczną obejmującą:

- 1) edukację w zakresie planowania rodziny;
- 2) opiekę w okresie ciąży, porodu i połogu;
- 3) opiekę nad kobietą, noworodkiem i niemowlęciem do drugiego miesiąca życia;
- 4) opiekę w chorobach ginekologicznych;
- 5) opiekę nad kobietą w każdym okresie jej życia.

2. W ramach udzielania świadczeń opieki zdrowotnej położna POZ współpracuje z:

- 1) lekarzem ginekologiem (położnikiem) udzielającym świadczeń specjalistycznych w zakresie jej zadań;
- 2) lekarzem POZ i w porozumieniu z lekarzem wykonuje świadczenia lecznicze;
- 3) pielęgniarką POZ;
- 4) pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania;
- 5) pielęgniarką opieki długoterminowej domowej;
- 6) położną zatrudnioną w specjalistycznej poradni położniczo-ginekologicznej;
- 7) innymi świadczeniodawcami zgodnie z potrzebami świadczeniobiorców;
- 8) przedstawicielami organizacji i instytucji działających na rzecz zdrowia.

3. Świadczenia w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób obejmują:

- 1) edukację w zakresie prozdrowotnego stylu życia kobiety;
- 2) przygotowania do porodu z uwzględnieniem porodu rodzinnego;
- 3) poradnictwo w zakresie higieny odżywiania w okresie ciąży i połogu;
- 4) poradnictwo w zakresie pielęgnacji i prawidłowego żywienia noworodka i niemowlęcia do drugiego miesiąca życia;
- 5) poradnictwo laktacyjne i promowanie karmienia piersią;
- 6) kształtowanie postaw rodzicielskich;
- 7) edukację i udzielanie porad w zakresie powrotu płodności po porodzie i metod regulacji płodności;
- 8) profilaktykę chorób ginekologicznych i patologii położniczych;
- 9) edukację kobiety we wszystkich okresach życia w zakresie prowadzenia samoobserwacji oraz podejmowania działań w celu wczesnego wykrywania i likwidacji czynników ryzyka nowotworowego;
- 10) edukację w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV oraz chorobom przenoszonym drogą płciową;
- 11) profilaktykę chorób wieku rozwojowego;
- 12) edukację w zakresie szczepień ochronnych.

4. Świadczenia pielęgnacyjne obejmują:

- 1) planowanie, realizację i ocenę opieki pielęgnacyjnej nad:
 - a) kobietą w okresie ciąży, porodu i połogu,
 - b) noworodkiem i niemowlęciem do drugiego miesiąca życia,
 - c) kobietą ze schorzeniami ginekologicznymi;
- 2) przygotowanie i wspieranie rodziny w opiece świadczonej na rzecz noworodka, niemowlęcia i kobiety;
- 3) przygotowanie kobiety do samoopieki i samopielęgnacji.

5. Świadczenia diagnostyczne obejmują:

- 1) przeprowadzanie wywiadu środowiskowego lub rodzinnego;
- 2) monitorowanie rozwoju ciąży fizjologicznej;
- 3) wykonywanie badania położniczego u kobiet;
- 4) ocenę relacji rodziny z noworodkiem i niemowlęciem do drugiego miesiąca życia;
- 5) monitorowanie przebiegu porodu i rozwoju noworodka i niemowlęcia do drugiego miesiąca życia;
- 6) obserwację i ocenę rozwoju psychoruchowego noworodka i niemowlęcia do drugiego miesiąca życia oraz adaptacji do środowiska zewnętrznego;
- 7) wykonywanie pomiarów u kobiety i noworodka oraz ocenę tych pomiarów;
- 8) u noworodka ocenę poziomu bilirubiny w oparciu o topografię żółtaczki według schematu Kramera oraz pobieranie materiału do testów przesiewowych w kierunku wykrycia chorób metabolicznych;
- 9) wykonywanie testów diagnostycznych poza laboratorium w oparciu o zestawy i aparaturę przeznaczoną do wykonywania oznaczeń w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy;
- 10) pobieranie materiału do badań diagnostycznych;
- 11) wystawianie skierowań na wykonanie określonych badań diagnostycznych, w tym medycznej diagnostyki laboratoryjnej, z wyjątkiem badań wymagających metod diagnostycznych i leczniczych stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta – zgodnie z wymogami art. 15a ust. 6 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej.

6. Świadczenia lecznicze obejmują:

- 1) udzielanie pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i w nagłych zachorowaniach, w tym prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
- 2) udzielanie pomocy położniczej i neonatologicznej w stanach nagłych do czasu przybycia lekarza;
- 3) przyjmowanie porodu nagłego w warunkach domowych;
- 4) zabezpieczenie naciętego lub pękniętego krocza;
- 5) udzielanie pomocy w okresie laktacji;
- 6) wykonywanie zabiegów leczniczych, w tym:
 - a) podawanie leków różnymi drogami i technikami zleconymi przez lekarza, w tym wykonywanie iniekcji domięśniowych, dożylnych, podskórnych i śródskórnych oraz wykonywanie wlewów dożylnych,
 - b) zdejmowanie szwów,
 - c) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet, usuwanie cewnika, płukanie pęcherza moczowego,
 - d) wykonywanie wlewów lub wlewk doodbytniczych,
 - e) płukanie pochwy,
 - f) leczenie i opatrywanie oparzeń, ran oraz odleżyn we współpracy z pielęgniarką POZ,
 - g) wykonywanie zabiegów z zastosowaniem ciepła i zimna;
- 7) ustalanie diety kobiety zgodnie z potrzebami;